

Lathund – rätt till utbildning för asylsökande samt de som omfattas av massflyktsdirektivet¹

Personer som har beviljats uppehållstillstånd enligt [massflyktsdirektivet](#) (2001/55/EG) omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA). Rätten till utbildning för asylsökande m.fl. regleras i 29 kapitlet skollagen (2010:800).

Massflyktsdirektivet avser idag

- Ukrainska medborgare, bosatta i Ukraina före den 24 februari 2022.
- Personer från annat tredjeland, som åtnjöt skydd i Ukraina före den 24 februari 2022 och som var lagligen bosatta i Ukraina.
- Familjemedlemmar till ovanstående kategorier².

Personer från Ukraina har även möjlighet att ansöka om asyl enligt ordinarie ansökningsprocess. Ansökan görs i båda fallen hos migrationsverket.

Ukrainska medborgare har normalt rätt att vistas i Sverige i 90 dagar utan visum, men för att ha rätt till utbildning under denna tid, krävs att de har uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet eller har sökt asyl³. Icke folkbokförda barn har rätt till skolgång men har inte skolplikt.

Tabell, rätt till utbildning per åldersgrupp

Ålder	Verksamhet	Dokument
1-2 år	Förskola/pedagogisk omsorg enligt kommunens riktlinjer (om vh arbetar)	Uppehållskort eller LMA kort, samt arbetsgivarintyg vid arbete
3-5 år	Allmän Avgiftsfri förskola (gäller endast förskola)	Uppehållskort eller LMA kort
6-15 år	Förskoleklass, grundskola, grundsärskola	Uppehållskort eller LMA kort
6-12 år	Fritidshem enl. kommunens riktlinjer (om vh arbetar)	Uppehållskort eller LMA kort, samt arbetsgivarintyg vid arbete

¹ Med reservation för nationella eller kommunala bestämmelser som tillkommer efter den 18 mars 2022.

² Migrationsverket webb 2022 03 18, något förkortat.

³ Skolverket.se, ansvar i skolfrågor 2022 03 18

16-18 år	Gymnasieskola, gymnasiesärskola om utbildningen påbörjas före 18 års ålder	Uppehållskort eller LMA kort
-----------------	--	------------------------------

Förskola och pedagogisk omsorg

Barn till vårdnadshavare som har fått tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet eller som asylsökande har med vissa begränsningar rätt till förskola respektive pedagogisk omsorg. Kommunens riktlinjer för förskola och pedagogisk omsorg tillämpas.

Om vårdnadshavare arbetar tillhandahålls förskola/pedagogisk omsorg från ett års ålder i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete. Uppehållskort/LMA kort samt arbetsgivarintyg ska uppvisas.

När vårdnadshavare har anmält önskemål om förskola med offentlig huvudman ska kommunen erbjuda barnet förskola inom fyra månader.⁴

Ansökan handläggs av utbildningsförvaltningen. I samband med ansökan registrerar utbildningsförvaltningen dossiernummer från uppehållskort eller LMA kort.

Innan barnet tas emot i verksamheten behöver förskolan/pedagogisk omsorg säkerställa att vårdnadshavaren har ett omsorgsbehov enligt kommunens riktlinjer, för att ersättning ska utgå från kommunen. Arbetsgivarintyg ska uppvisas.

Kommunala förskolor inom kommunen (produktionen) registrerar mottagna barn i Extens. Fristående förskola/pedagogisk omsorg och verksamhet i annan kommun kontaktar utbildningsförvaltningen för registrering vid mottagandet.

Allmän förskola

Barn i åldern 3-5 år har rätt till allmän avgiftsfri förskola (endast i förskola) även om vårdnadshavaren inte har någon sysselsättning som ger rätt till barnomsorg, t.ex. arbete. Uppehållskort/LMA kort ska uppvisas.

Förskoleklass, grundskola och grundsärskola

Barn och ungdomar som har fått tillfälligt uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet eller LMA ska tas emot i skolan så snart det är lämpligt med hänsyn till deras personliga förhållanden, dock senast inom en månad⁵.

Frågor om mottagande i grundsärskolan handläggs av utbildningsförvaltningen.

Innan barnet tas emot i skolan ska uppehållskort eller LMA kort uppvisas.

---

⁴ 8 kap. 14§ skollagen

⁵ 4 kap. 1a§ skolförordningen

För att ersättning ska utgå från kommunen ska kommunala enheter inom kommunen registrera dossiernummer från uppehållskort eller LMA kort samt inskrivningsdatum, hemland och status (asyl) i Extens.

Fristående enheter och verksamhet i annan kommun kontakter utbildningsförvaltningen för registrering av motsvarande uppgifter.

Den huvudman som tar emot en elev med tillfälligt uppehållstillstånd, ansvarar för att skollagens bestämmelser följs vad gäller kartläggning av elevens kunskaper, beslut om placering i lämplig årskurs och hur undervisningen organiseras.

Fritidshem

Barn vars vårdnadshavare arbetar har rätt till fritidshem från förskoleklass till och med vårterminen det år barnet fyller 13 år. Upphållskort/LMA kort och arbetsgivarintyg ska uppvisas. Kommunens riktlinjer för fritidshem tillämpas.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Mottagande i gymnasieskola ska ske så snart som möjligt med hänsyn till elevens personliga förhållanden, dock senast en månad efter ankomsten⁶. Gymnasieutbildningen måste påbörjas före 18 års ålder.

Frågor om gymnasiesärskola handläggs av utbildningsförvaltningen.

Upphållskort ska uppvisas innan mottagande i gymnasieskolan.

För att ersättning ska utgå från kommunen krävs registrering av mottagna elever.

Den kommunala gymnasieskolan, Österåkers gymnasium anger dossiernummer, hemland, inskrivningsdatum och status (asyl) i Extens.

Övriga huvudmän som tar emot elever ur målgruppen, registrerar mottagande i UEDB. Se Storsthlm's hemsida för instruktion avseende registrering av icke folkbokförda elever (TF).

Introduktionsprogram

Introduktionsprogram erbjuds i första hand inom kommunens egen gymnasieskola. Ersättning för introduktionsprogram som utformats för enskild elev hos annan huvudman utgår endast om det finns särskilda skäl och en överenskommelse med hemkommunen innan mottagandet.

---

⁶ 12 kap 14§ gymnasieförordningen

Huvudmannen för mottagande gymnasieskola ansvarar för att skollagens regler om t ex kartläggning följs⁷.

---

⁷ Skolverket.se skolutveckling, nyanländas lärande